

MTLH VUOSIKIRJA 2019

MAASEUDUN TERVEYS- JA LOMAHUOLTO RY

SISÄLLYSLUETTELO

SISÄLTÖ

1.	Toimintavuosi 2019	4
2.	Sosiaalinen lomatoiminta	5
2.1	Lomatoiminta lukuina.....	5
2.2.	Erityislomat	6
2.3.	Yleislomat	6
2.4.	Hakijaprofiili	7
3.	Maaseudun tukihenkilöverkko	8
4.	Viestintä ja vaikuttaminen	9
5.	Hallinto ja henkilöstö	10
6.	Talous	10
7.	Kehittäminen ja toiminnan arviointi	11
8.	Riskit ja mahdollisuudet	12
9.	Yhteistyö	13
	LIITTEET	14

PUHEENJOHTAJAN TERVEHDYS

MTLH:n 65. toimintavuotta toteutettiin arvojemme mukaisesti. Avoimuus, kunnioitus, oikeudenmukaisuus, turvallisuus ja välittäminen ohjasivat toimintaa niin asiakkaiden kuin yhteistyötahojen kanssa. Vuoden aikana lomia järjestettiin 30 lomakohteessa, joissa järjestettiin 592 lomaviikkoa. Lomalle hakeneiden ja lomalle päässeiden määrä on noussut hieman vuodesta 2018. Lomatuen hakijoita oli yhteensä 38 523 ja lomatukea myönnettiin 18 700 hakijalle.

Tuetut lomat auttavat monia haastavassa elämäntilanteessa olevia ihmisiä ja perheitä. Haasteita aiheuttavat työttömyys, syrjäytyminen, erilaiset fyysiset ja psyykkiset sairaudet, taloudelliset vaikeudet sekä perheongelmat. Järjestö teki vuoden aikana paljon työtä tavoittaakseen uusia avun tarvitsijoita, joiden elämäntilanne on erityisen haastava. Kehitämme toimintaamme mm. lomalaisille tehtävien palautekyselyiden avulla. Käymme aktiivista keskustelua yhteistyötahojen ja lomapaikkojen kanssa toiminnan kehittämiseksi ja laadun parantamiseksi.

Maaseudun tukihenkilöverkko on toiminut 160 vapaaehtoisen tukihenkilön voimin. Vuoden aikana maaseutupuhelin uudistui ja se nimettiin Raitti-maaseudun tukipuhelimeksi. Tukihenkilöverkko liittyi Välitä Viljelijästä-verkostoon. Vuoden aikana tehtiin selvitys tukihenkilöverkon toiminnan kehittämiseksi ja vaikuttavuudesta. Tukihenkilöverkko on panostanut näkyvyyden lisäämiseen erilaisissa medioissa.

MTLH:n viestintää on kehitetty viime vuoden aikana viestintästrategian mukaisesti, MTLH on aktivoitunut erityisesti sosiaalisessa mediassa. Viestintää on tapahtunut yhteistyökumppaneiden sekä potilas- ja vammaisjärjestöjen kautta ja osallistumalla messuille. Tavoitteena on tehdä järjestö entistä tunnetummaksi tuetun lomatoiminnan järjestäjänä ja lisätä tietoisuutta järjestöstä.

Haluan kiittää MTLH:n henkilöstöä ja hallintoa tulevaisuuteen katsovasta sekä ihmisläheisestä toimintatavasta. Haluan kiittää myös vapaaehtoistyöntekijöitä, kansanterveysjärjestöjä ja vammais- ja potilasjärjestöjä, joiden kanssa olemme tehneet yhteistyötä. Ison kiitoksen ansaitsevat myös 30 kohdetta, joissa järjestettiin tuettuja lomia ympäri Suomen.

Sari Palmu

Maaseudun Terveys- ja Lomahuolto ry:n puheenjohtaja

1. TOIMINTAVUOSI 2019

Vuosi 2019 oli Maaseudun Terveys- ja Lomahuolto (MTLH) ry:n kuudeskymmenesviides (65.) toimintavuosi.

MTLH ry:n sääntöjen mukaan ”yhdistyksen tarkoituksena on edistää haavoittuvassa asemassa olevien ihmisten terveyttä ja hyvinvointia. Tarkoituksensa toteuttamiseksi yhdistys voi järjestää sosiaalista lomatoimintaa, kehittää vapaaehtoistoimintaa ja vertaistoimintaa, tehdä vaikuttamistyötä ja kerätä varoja toimeenpanemalla asianomaisella luvalla arpajaisia, myyjäisiä ja keräyksiä sekä antaa tukea ja ohjausta terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen ja tuottaa tietoa hyvinvoinnin edistämisen tueksi.”

Yhdistyksen toimintaa on toteutettu strategian 2021 ja arvojen mukaan. Toiminnassa ovat korostuneet perheet, ikäihmiset, eri sairaus- ja vammaisryhmät ja erityisen vaikeassa elämäntilanteessa olevat sekä lomatoiminnan ja sisäisen ja ulkoisen yhteistyön kehittäminen. Toimintaa johdetaan, toteutetaan ja kehitetään strategian mukaisen ”sytyttävän toimintatavan” ydinasioiden pohjalta, joita ovat tekemisen ilo, arvostava kohtaaminen, kannustus sekä vapaus ja vastuu. MTLH:n arvot ovat avoimuus, kunnioitus, oikeudenmukaisuus, turvallisuus ja välittäminen. Arvot ohjaavat työtä asiakkaiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa kuin sisäistä toimintaa.

MTLH:n strategia vuoteen 2021 (päivitetty 6.8.2018):

MTLH on valtakunnallinen järjestö ja sen toimipaikka on Helsinki. MTLH:n toiminta on Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskukseen (STEA) rahoittamaa. MTLH:n konkreettisia toimintamuotoja ovat sosiaalinen lomatoiminta ja Maaseudun Tukihenkilöverkon vapaaehtoistoiminnan koordinointi. Lisäksi MTLH hallinnoi lomajärjestöjen yhteistä sähköistä asiakasrekisteriä LOTU:a, jota seuraa ja kehittää lomajärjestöjen ja Palkansaajien Hyvinvointi ja Terveys ry:n edustajista koottu työryhmä.

Lomaa hakeneiden, myönnettyjen lomatuikien sekä toteutuneiden lomien määrä on noussut hieman edellisvuodesta. Tuettujen lomien merkitys terveyden ja hyvinvoinnin edistämässä, yksinäisyyden ja syrjäytymisen ehkäisemisessä, vertaistuen mahdollistamisessa sekä perheyhteyden tukemisessa on ollut merkittävä. Monimuotoisille kohderyhmille järjestetyt lomat ovat olleet ohjattuja ja ohjelmallisia. Kumppanijärjestöjen kanssa on tehty tiivistä yhteistyötä lomien onnistumiseksi. Myös lomakohteiden kanssa tehtävä yhteistyö on ollut välitöntä ja jatkuvaa. Lomia toteutettiin 30 eri lomakohteessa.

Maaseudun tukihenkilöverkon toiminta perustuu vapaaehtoisten tekemään tukihenkilötoimintaan ja koordinoituun koulutukseen. Auttamiskontaktit vähentyivät yli 50% edellisestä vuodesta. Yhteydenotot ovat liittyneet mm. ihmissuhteisiin, yksinäisyyteen, terveyteen ja huoleen tulevaisuudesta. Vuoden 2019 toiminnassa ovat korostuneet Raitti -maaseudun tukipuhelimen ja Jelppi-toiminnan kehittäminen sekä yhteistyö Välitä viljelijästä -hankkeen kanssa.

2. SOSIAALINEN LOMATOIMINTA

Tuetut lomat on tarkoitettu henkilöille, jotka eivät muuten pysty lomailemaan sosiaalisten, terveydellisten tai taloudellisten syiden vuoksi. Lomien tavoitteena on tarjota lomalaisille mahdollisuus virkistymiseen ja vertaistukeen, tukea lomalaisia jaksamisessa ja voimaantumisessa sekä mahdollistaa irtiotto arjesta. Laaja yhteistyökumppaneiden verkosto on auttanut kohdentamaan lomat tuen tarpeessa oleville sekä löytämään uusia hakijoita. Yhteistyökumppaneilla on ollut merkittävä rooli etsivässä työssä, lomien markkinoinnissa eri kohderyhmille sekä yleisessä tiedottamisessa. MTLH:ssa on lomatoiminnan kehittämisryhmä, johon kuuluu sekä kohderyhmiä edustavien järjestöjen että lomakohteiden edustajia.

2.1. Lomatoiminta lukuina

Vuoden 2019 aikana lomia järjestettiin ympäri Suomea 30 eri lomakohteessa. Lomateemoina olivat perheiden, ikäihmisten ja työikäisten lomat sekä erityisryhmien lomat, lomat omaishoitajille yksin ja yhdessä hoidettavien kanssa, omatoimisten aikuisten ja perheiden sekä apua tarvitsevien lomat. Lomien sisällöissä painoutuivat fyysisen ja psyykkisen hyvinvoinnin tukeminen, osallistumisen mahdollisuudet ja vertaistuki.

Toimintavuoden aikana järjestettiin 592 lomaviikkoa, joista erityisryhmälomia järjestettiin 351 viikkoa yhteistyössä potilas- ja vammaisjärjestöjen, näihin kuuluvien alueyhdistysten sekä muiden yhteistyökumppaneiden kanssa ja yleislomia 241 viikkoa.

Vuoden aikana lomatuikihakemuksia käsiteltiin 15 572 kpl. Lomatuenhakijoita oli yhteensä 38 523, joista lomatuiki myönnettiin 18 700 hakijalle (48,5 %). Kaikista hakijoista ensikertalaisia oli yhteensä 17 346 (45,3 %). Lomalle valituista 62,0 % oli ensikertalaisia. Perhelomia oli yhteensä 247 kpl eli 42 % kaikista lomista.

2.2. Erityislomat

Potilas- ja vammaisjärjestöjen kanssa tehtävä yhteistyö on ollut MTLH ry:ssä merkittävässä roolissa tuettujen lomien toteutuksessa ja kehittämisessä.

Lomien toteutuksessa on pystytty hyödyntämään yhteistyöjärjestöjen osaamista ja lomille osallistuvat vapaaehtoiset ovat vahvistaneet mahdollisuutta vertaistukeen.

Erityisryhmälomille oli toimintavuoden aikana 18 373 lomatuon hakijaa, hakemuksia tuli 9 001 kpl. Erityisryhmälomien hakijoista 52,8 %:lle (9 692 hakijaa) myönnettiin lomatuksi. Omaishoitajaliiton ja sen alueyhdistysten kanssa järjestettiin vuoden aikana tuettuja lomia 32 viikkoa, Invalidiliiton sekä neurologisten potilasjärjestöjen sekä näihin kuuluvien alueyhdistysten kanssa 64 viikkoa. Eläkeikäisille suunnattuja yhteistyölomia järjestettiin 49 viikkoa, yrittäjien ja maatalousyrittäjien lomina järjestettiin vuoden aikana 16 viikkoa ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa yhteensä 190 viikkoa. Muut yhteistyökumppanit ovat laaja joukko potilas- ja kansanterveysjärjestöjä.

Erityisryhmille suunnattuja lomina järjestettiin sekä aikuisille että perheille. Voimaa vertaisuudesta omatoimisille aikuisille lomina, Voimaa vertaisuudesta apua tarvitseville aikuisille, Voimaa vertaisuudesta vaikeavammaisille aikuisille, Elämyksiä luonnossa -lomina, Voimaa vertaisuudesta huonokuntoisille ja kuuroutuneille ja Voimaa vertaisuudesta hengityssairaille -lomina järjestettiin lomavuoden aikana yhteensä 129 viikkoa. Voimaa vertaisuudesta omatoimisille lapsiperheille -lomina järjestettiin 74 viikkoa. Lepoa hoivaamisesta -lomina omaishoitajille ja Omaishoitaja ja hoidettava -lomina järjestettiin yhteensä 36 viikkoa. Osa yhteistyölomista järjestettiin Meidän perheen- tai Työt takana -lomina.

ERITYISLOMIEN MÄÄRÄ 2019 LOMATEEMOITTAIN

	Lomien määrä	% kaikista lomista
Elämyksiä Luonnosta -loma	5	1,42 %
Hyvinvointia työikäisille	12	3,42 %
Hyvinvointia työikäisille MINILOMA (2+3 vrk)	2	0,57 %
Hyvinvointia työikäisille, parisuhde-teema	2	0,57 %
Meidän perheen loma	42	11,97 %
Omaishoitajan ja hoidettavan loma	27	7,69 %
Omaishoitajan loma	8	2,28 %
Senioriloma	1	0,28 %
Työt takana -loma	55	15,67 %
Voimaa vertaisuudesta -loma omatoimisille aikuisille, MINILOMA (2+3 vrk)	6	1,71 %
Voimaa vertaisuudesta -lomat apua tarvitseville aikuisille	12	3,42 %
Voimaa vertaisuudesta -lomat lapsiperheille	65	18,52 %
Voimaa vertaisuudesta -lomat lapsiperheille MINILOMA (2+3 vrk)	8	2,28 %
Voimaa vertaisuudesta -lomat omatoimisille aikuisille	106	30,20 %
YHTEENSÄ	351	100,00 %

2.3. Yleislomat

Yleislomia järjestettiin 241 viikkoa ja näissä painotuksena olivat perhelomat ja seniorilomat. Yleislomille oli yhteensä 20 150 hakijaa, hakemuksia tuli 6 571. Lomatuki myönnettiin 9 008 (44,7 %) hakijalle.

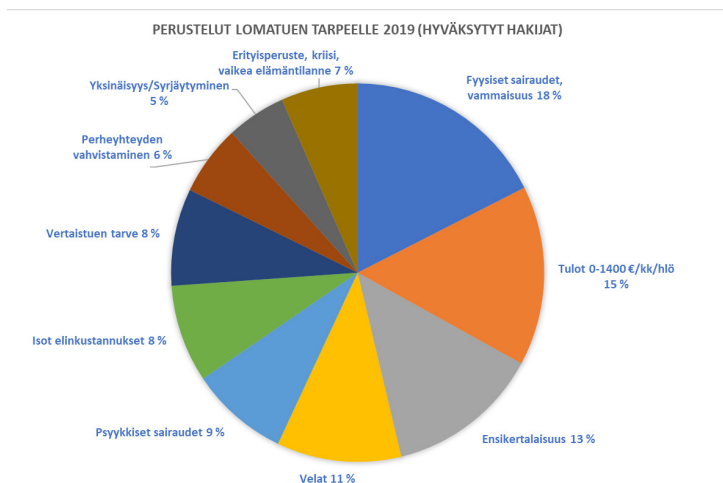
YLEISLOMIEN MÄÄRÄ 2019 LOMATEEMOITTAIN

	Lomien määrä	% kaikista lomajaksoista
Hyvinvointia työikäisille	25	10,37 %
Meidän perheen loma	117	48,55 %
Muksuloma	14	5,81 %
Omaishoitajan ja hoidettavan loma	1	0,41 %
Senioriloma	37	15,35 %
Työt takana -loma	46	19,09 %
Voimaa vertaisuudesta -lomat lapsiperheille	1	0,41 %
YHTEENSÄ	241	100,00 %

Vuoden aikana järjestettiin yleislaissa haettavina olevia lomia perheille, ikääntyneille ja työikäisille. Perheille suunnattuja lomia olivat Meidän perheen -lomat kouluikäisten lasten perheille ja Muksulomat alle kouluikäisten lasten perheille. Perhelomia oli yhteensä 54 % yleislomista. Ikäihmisten lomat olivat Seniorilomia sekä Työt takana- lomia, joita oli 34 % yleislomista. Työikäisten lomia toteutettiin Hyvinvointiloma –lomina, joita oli 25 viikkoa eli yhteensä 10 % yleislomista.

2.4. Hakijaprofiili

Lomatukea myönnettäessä otetaan huomioon hakijan taloudelliset, terveydelliset ja sosiaaliset perusteet. Pienet tulot, fyysiset sairaudet hakijalla itsellään tai perheenjäsenillä sekä ensikertalaisuus olivat keskeisimmät lomatuon hakemisen perusteet. Hakijan velat, psyykkiset sairaudet ja isot elinkustannukset olivat lisäksi suurimpia syitä lomatuon tarpeelle. Erityisperusteina hakijoilla oli mm. hakijan korkea ikä, perheongelmat ja muut elämän kriisit. Hakijoiden yksinäisyys korostui erityisesti ikäihmisillä ja perheet kokivat tuetun loman antavan mahdollisuuden perheyhteyden vahvistamiseen. Hakijoiden omavastuusuutta oli mahdollista huojentaa, jos omavastuu oli esteenä lomalle osallistumiselle.

3. MAASEUDUN TUKIHENKILÖVERKKO

Maaseudun tukihenkilöverkko on vapaaehtoistoimintaan perustuva auttamisverkosto, joka tarjoaa keskustelu- ja konkreettista apua kaikille maaseudun asukkaille toimialasta riippumatta. Toiminnan tavoitteena on auttaa maaseudun ihmisiä ja tukea heidän selviytymistään elämän eri tilanteissa. Tukihenkilöverkko tarjoaa myös mahdollisuuden tehdä merkityksellistä vapaaehtoistyötä suoraan maaseudun asukkaiden hyväksi. Toiminta perustuu vapaaehtoistyönä annettavaa keskustelupuuun, palvelemaan Maaseutupuhelimeen, Tukinet-palveluun sekä Jelppi- ja pienryhmätoimintaan.

Vuonna 2019 (Tukihenkilöverkon 24. toimintavuosi) Maaseudun tukihenkilöverkon toiminnassa oli mukana n. 160 tukihenkilöä. Tukikontakteja oli 771 (1591) kappaletta. Yhteydenottajista 46 % oli naisia ja 48 % miehiä. Yhteydenottoista 70 % oli puheluita, 14 % tapaamisia, 11 % sähköposteja ja 5 % WhatsApp- tai tekstiviestejä. Viisi yleisintä keskustelunaihetta olivat ihmissuhteisiin liittyvät asiat (35 %), sairaudet ja tapaturmat (23%), yksinäisyys (18%), parisuhteeseen ja perheeseen liittyvät asiat (17%) ja tulevaisuuden epävarmuus (16%). Samassa yhteydenotossa voidaan käsitellä useita teemoja.

Maaseutupuhelin uudistui ja nimeksi tuli keväällä 2019 Raitti -maaseudun tukipuhelin. Tähän palveluun tuli vuoden aikana 105 (61 v. 2018) yhteydenottoa. Pienryhmä-tapaamisia järjestettiin alueilla yhteensä 7 (11). Jelppi-ryhmä toimi 10 (7) kertaa. Tukinetissä toimi 2 (7) tukihenkilöä, jotka vastasivat 27 (35) tuettavalle yhteensä 57 (159) kertaa. Yksi tukihenkilö on tehnyt myös moderointia Tukinetin avoimissa ryhmissä, moderoiden yhteensä 366 viestiä.

Aluetapaamisia oli vuoden aikana 24 (31) ja osallistujia oli yhteensä 141 (233) henkilöä. Yhteensä aluevastaavien työtä oli 127,5 (192) tuntia. Tukihenkilötoimintaa käytiin esittelemässä noin 20 sidosryhmätilaisuudessa.

Tukihenkilöverkko järjesti vuoden aikana 4 (5) koulutustilaisuutta, joissa oli osallistujia yhteensä 67 (84). Suomenkieliseen peruskoulutukseen osallistui 8 (26) henkilöä, Tukihenkilöpäiville 42 (40) henkilöä, pienryhmäkoulutukseen 9 henkilöä ja uusien aluevastaavien koulutukseen 12 (8) henkilöä. Tukihenkilöverkon sivutoimisena kouluttajana toimi Eija Himanen.

Vuoden aikana Maaseutupuhelin uudistui, Tukihenkilöverkko liittyi Välitä viljelijästä-verkostoon, osallistuttiin Hyvä tauko -tilaisuuteen ja tehtiin selvitys Tukihenkilöverkon toiminnan kehittämisestä ja vaikuttavuudesta. Sosiaalisen median käyttöä lisättiin ja esitteitä jaettiin erilaisille sidos- ja kohderyhmälle. Lisäksi Tukihenkilöverkko oli mukana kaksilla maaseutumessuilla ja sosiaalialan asiantuntijapäivillä.

Tukihenkilöverkon ohjausryhmä kokoontui kolme kertaa ja työvaliokunta neljä kertaa. Koordinaattorina toimi Maija Mielonen ja sijaisena suunnittelija Mia Kalpa. Tukihenkilöverkon toiminnan kehittämisestä ja linjauksista vastasi verkon ohjausryhmä, joka koostuu taustajärjestöjen ja Tukihenkilöverkon edustajista. Ohjausryhmään kuuluivat Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto (MTK), Kirkkohallitus (diakoniatyö) Maa- ja Kotitalousnaisten Keskus/ProAgria, Maaseudun Sivistysliitto (MSL), Maaseudun Terveys- ja Lomahuolto ry., Maatalousyrittäjien eläkelaitos (Mela), Suomen Mielenterveysseura (SMS), Työterveyslaitos (TTL) sekä Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund (SLC). Tukihenkilöverkon puheenjohtajana toimi Hannu Katajamäki.

4. VIESTINTÄ JA VAIKUTTAMINEN

Viestintästrategian mukaan viestinnän tarkoituksena on tehdä Maaseudun Terveys- ja Lomahuolto ry:stä valtakunnallisesti hyvin tunnettu järjestö, löytää uusia kohderyhmiä, yhteistyökumppaneita sekä viestiä tuetuista lomista ja vapaaehtoistoiminnasta mahdollisimman laajasti ja saavutettavasti. Pääviesteissä korostetaan MTLH:n toiminnan merkitystä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä, MTLH:n lomatoiminnan laajuutta ja erityisosaamista, monipuolista verkostomaista toimintatapaa ja että lomatoiminta on tarkoitettu kaikille Suomessa asuville.

MTLH:n viestinnän tavoitteena on ollut tehdä järjestöä tunnetuksi tuetun lomatoiminnan järjestäjänä sekä lisätä tuetun loman tarpeessa olevien henkilöiden tietoisuutta tuetuista lomista. MTLH osallistui seuraaviin tapahtumiin toimintavuoden aikana:

Tapahtuma	Osastolla kävijät	Tapahtuman kävijämäärä
Sarka-messut 1.-2.2.2019, Seinäjoki yhdessä Maaseudun tukihenkilöverkon kanssa	415	9000
Autismin Talvipäivät 8.-9.2.2019, Mikkeli	130	300-400
Sosiaalialan asiantuntijapäivät 5.-6.3.2019, Tampere	154	500
Opiskelijatapahtuma maatalouden AMK- opiskelijoille, Heureka, Vantaa Okra-maatalousnäyttely 3.-6.7.2019, Oripää		120
yhdessä Maaseudun tukihenkilöverkon kanssa	885	81130
Neuvolapäivät 29.-30.10.2019, Helsinki	167	600

Lisäksi MTLH osallistui Psoriasisliiton henkilöstöpäiville, Lohjan Seudun Invalidien jäsenkokoukseen, Lomaohjaajien tapaamiseen, Helsingin kaupungin seniori-infon työkokoukseen, Laurea AMK:n opinnäytetyötorille, Näkövammaisten liiton ja Eläkeliiiton Pohjois-Pohjanmaan toimihenkilöpäiville sekä Hengitysliiton Pohjois-Suomen järjestöaktiivien tapaamiseen.

Yhteistyökumppaneille järjestettiin seminaari 25.4.2019 Heurekassa, Vantaalla. Tilaisuudessa oli yhteensä 48 lomakohteiden ja kumppanijärjestöjen edustajaa. Utiskirje julkaistiin neljä kertaa ja se lähetettiin kumppanijärjestöille, lomakohteille, hallitukselle ja muille sidosryhmille. Sosiaalisen median seuraajien määrää on lisätty aktiivisella viestinnällä ja seuraajien määrä on kasvanut merkittävästi.

Lomatoiminnassa oli Fb-tykkääjiä 1035 ja -seuraajia 1077, Instagram-seuraajia 437. Tukihenkilöverkolla Fb-tykkääjiä 700 ja -seuraajia 722. Lomatoiminnan someseuraajien määrä on n. 2,5-kertainen edelliseen vuoteen verrattuna, Tukihenkilöverkon luvut myös hieman nousseet. MTLH:n kotisivujen kävijämäärä oli 218 657, mutta kotisivu-uudistuksesta 2019 johtuen luku on epävarma (100 319 kävijää v. 2018). Lehtiartikkeleita julkaistiin toimintavuoden aikana

kuudessa lehdessä. Lehti-ilmoituksia julkaistiin 31, pääosin ilmaisjakelulehdissä. MTLH:lla on käytössä mediaseurantapalvelu. Mediaosumia oli MTLH:n lomatoiminnasta yhteensä 12.

5. HALLINTO JA HENKILÖSTÖ

Vuonna 2019 puheenjohtajana toimi erikoissairaanhoitaja, maatalousyrittäjä Sari Palmu. Varapuheenjohtajana toimi Kari Hiltunen. Muut hallituksen jäsenet olivat Marjut Frantsi-Lankia, Esko Lappalainen, Hanna Mattila, Seija Silvennoinen, Timo Sipilä, Inkeri Sundberg ja Helena Ylikylä-Leiva. Hallituksen kokouksia oli vuoden aikana 8. Keskeisiä asioita vuoden aikana olivat STEAn tarkastuskertomuksen ohjeiden ja määräysten toimeenpano, henkilöstön rekrytoinnit ja LOTUn kilpailuttamisen suunnittelu ja aloittaminen. Jäsenjärjestöjä oli 22. Sääntömääräisiä yleiskokouksia pidettiin kaksi.

MTLH:n henkilöstö vuonna 2019:
toiminnanjohtaja Anne Ylönen
suunnittelija Mia Kalpa
tiedottaja Sirpa Otava
taloussihteeri Maarit Kainulainen
lomasihiteeri Liisa Moilanen
lomasihiteeri Jyrki Nurmi
lomasihiteeri Leena Lindell (80% työaika)
lomasihiteeri Erja Puumala (Leena Lindellin osa-aikainen sijainen)
koordinaattori Maija Mielonen
kouluttaja Eija Himanen (osa-aikainen)
projektityöntekijä Krista Liljeström (3.6.-3.9.2019, Tukihenkilöverkko)
harjoittelija Nina Tirkkonen (1.1.-15.3., 11.11.-24.11. ja 3.12.-31.12.2019)
työkokeilussa Johanna Belov (1.11.-31.12.2019)

Toimintasuunnitelma on ohjannut henkilöstön työtä ja toiminnan suunnittelua ja arviointia on tehty yhteisten kehittämispäivien yhteydessä, toimistokokouksissa ja kehityskeskusteluissa. Henkilöstön työhyvinvointia ja jaksamista on pyritty tukemaan tehostamalla työn suunnittelua, työterveyshuollon palveluilla, yhteisellä virkistystoiminnalla ja virikeseteleillä. Henkilöstöllä on ollut mahdollisuus hakeutua koulutukseen koulutusmäärärahan puitteissa.

IT-palvelut on hankittu Provol Oy:ltä, siivouspalvelut Laatutakuu Palvelut Oy:ltä, taloushallintopalvelut Tieto-Akseli Oy:ltä ja tilintarkastus HT Anssi Pietiläiseltä.

6. TALOUS

Tilinpääöstietoihin sisältyy MTLH:n toimintamuodot: sosiaalinen lomatoiminta, LOTU-sähköinen asiakashallintarekisteri ja Maaseudun Tukihenkilöverkko.

Vuoden 2019 tulos on 37.039,95 €. Toimintavuonna STEA:n myöntämää avustusta oli käytettävissä yhteensä 4.956.642,00 € ja edelliseltä kaudelta siirtyvää avustusta 392.285,12 €. Seuraavalle kaudelle siirtyvää avustusta lomatoiminnan osalta on 322.185,68 €. Tukihenkilö-

verkon osalta siirtyvä avustus on 16.227,60 € ja LOTU:n osalta 11.774,21 €.

Vuoden 2019 asiakasmaksukertymä oli 1.120.505,09 €. Tuotot olivat yhteensä 6.134.839,41 €. Suurin kuluerä oli lomatoiminnan käyttömaksut 5.115.209,89 €. Henkilöstökulut olivat yhteensä 579.483,50 €. Taseen loppusumma on 807.049,54 €. Maksuvalmius on ollut hyvä koko tilikauden ajan ja yhdistyksen likviditeetti vuoden lopussa oli 527.590,19 €. Järjestön oma pääoma oli 57.122,26 €.

7. KEHITTÄMINEN JA TOIMINNAN ARVIOINTI

MTLH:n toiminnan kehittäminen pohjautuu vuosittain kerättävään lomalais-, lomakohde-, kumppanijärjestö- ja vapaaehtoispalautteeseen. Hakuprosesseja ja työnkuvia on päivitetty. Lomahakemuksia käsiteltiin yleis- ja erityislomatiimeissä, mikä mahdollistaa konsultoinnin ja sijaistamisen. Lomatoiminnan toimintatapaohjeet päivitetään vuosittain.

Sähköisen lomaohjelma LOTU:n kilpailuttamisprosessi aloitettiin. LOTUn kehittämistä jatkettiin vain välttämättömillä toimilla.

Oppilaitosyhteistyötä jatkettiin. Opinnäyteyhteistyö aloitettiin Hämeenlinnan ammattikorkeakoulun kanssa. Tukihenkilöverkossa tehtiin kohderyhmäselvitys.

Kaikilta lomalaisilta pyydetään palautteet loman lopussa. Palautteita saatiin 6 125 kpl (32,8% lomalaisista). Palautteita antaneista lomaa vietti puolison kanssa n. 46%, yksin lomaili n. 30% vastaajista ja perheen kanssa 24%.

MTLH:n palvelua loman hakemiseen liittyen piti erinomaisena tai hyvänä 96 % vastaajista. Esitteen, hakulomakkeen ja hakuohjeiden selkeyttä piti hyvänä tai erinomaisena n. 90 % vastaajista. Loman omavastuuosuus laskutetaan lomalaiselta ennen loman alkua. Maksukäytäntöä piti hyvänä tai erinomaisena 93,5 % vastaajista.

Lomaiset arvioivat loman sisältöä seuraavasti: 89 % vastaajista koki, että lomaohjausta oli lomalla sopivasti ja 93 %:n mielestä lomalla oli sopivasti mahdollisuus lepoon ja 82 %:n mielestä aikaa keskusteluille. Erityislomilla vertaistukea sai sopivasti 73 % vastaajista ja yleislomilla 19 %. Vertaistuen merkitys korostuu erityislomilla.

Lomakohteen palveluista lomaohjauksen ja ruokailun arvioi yli 90% vastaajista erinomaiseksi tai hyväksi. Esteettömyyden erityislomilla arvioi erinomaiseksi tai hyväksi 91 % vastaajista. Lomalaisten mielestä lomalla parasta olivat lomaohjaajat, palvelut, tilat, ruokailu sekä esteettömyys. Kehitettävää lomilla oli vastaajien mielestä lomaohjelmassa, kylpyläpalveluissa sekä vertaistuksessa.

Loma vastasi lomalaisten toiveita erittäin hyvin tai hyvin 95 % vastaajista. Lomaohjelmaan oltiin tyytyväisiä, 80 % vastaajista piti lomaohjelmaa hyvänä. Palautteissa toivottiin pidempiä lomia ja mahdollisuus saada loma useammin kuin korkeintaan joka toinen vuosi. Erityislomilla toivottiin nykyistä enemmän kohderyhmälle suunnattuja keskustelu- ja asiantuntijaluentoja. Myös tiedotusta tuetuista lomista haluttiin lisää.

Lomalaispalautteilla kartoitettiin sekä lomajärjestön että lomakohteen palvelua. Lisäksi kerättiin palaute lomakohteilta, yhteistyöjärjestöiltä sekä loma- ja vertaisohjaajilta Vuonna 2019 tehtiin lisäksi seurantakyselyt perhelomilla ja Hyvinvointia työikäisille -lomilla olleille.

MTLH:n lomaluotsikoulutuksen myötä tietoisuus vapaaehtoisten lomaohjaajien roolista ja tehtävistä ovat selkiytyneet sekä lomaluotseille että lomakohteissa. Lomaohjaajien keskeinen tehtävä on verstaistuen mahdollistaminen. Lomakohteiden mielestä tiedottamista tulisi lisätä lomatuon hakijoille ja lisätä tietoa tuettujen lomien yhteiskunnallisesta merkityksestä hyvinvoinnin edistäjänä. Järjestökumppaneiden palautteessa pidetään tärkeänä tuetuilla lomilla vertaisuuden toteutumista. Tuetut lomat tukevat kohderyhmän hyvinvointia ja lomatoimintaa on resurssi, jota ei muilla järjestöillä ole.

Haasteena on edelleen tavoittaa eniten lomaa tarvitsevia asiakasryhmiä ja henkilöitä. Tähän haasteeseen on vastattu kehittämällä yhteistyötä mm. etsivän sosiaalityön, etsivän nuorisotyön ja seurakuntien kanssa sekä lisäämällä some- ja kohderyhmäviestintää.

8. RISKIT JA MAHDOLLISUUDET

Erilaiset yhteiskunnalliset vaihtelut ja eriarvoistuminen sekä toimintaympäristön muutokset näkyvät tuetulle lomalle hakeutumisessa. Hakijoiden määrä on noussut, samoin tukeen oikeutettavien määrä on pysynyt aiempien vuosien tasolla. Yksinäisyys, erilaiset sairaudet, perhe- ja ihmissuhteiden haasteet, työttömyys sekä yleinen epävarmuus tulevaisuudesta ovat lomalle hakeutumisen syitä. Lomatoiminta on hyvin juurtunutta ja yhteiskunnallisesti hyväksyttyä, tosin melko huonosti tunnettua.

Yhteistyö eri järjestöjen kanssa on vakiintunut vuosien mittaan. MTLH:n kevätseminaarit ja lomatoiminnan kehittämisryhmän toiminta tukevat yhteistyötä. Uusia haasteita tulee esille ja uusia asiakasryhmiä etsitään aktiivisesti. Toimintatapoja on uudistettu. Vuonna 2018 rahoittajan tekemän tarkastuksen pohjalta lisättiin lapsiperhelomien osuutta lomatoiminnassa, uudistettiin järjestösopimukset, kehitettiin viestintää ja siihen liittyvää yhteistyötä ja aloitettiin LOTUn kilpailutusprosessi. Myös ensikertalaisten määrää on pystytty lisäämään.

MTLH:n strategia 2021 on edelleen ajankohtainen ja antaa hyvät mahdollisuudet vastata haasteisiin ja uudistua. Toimintamuotojen kehittämistä (Lomaluotsi-koulutus ja -toiminta, some-viestintä, Tukihenkilöverkon maaseutupuhelin ja Jelppi-ryhmätoiminta) jatkettiin.

Riskinä voidaan nähdä yksipuolinen rahoitus, toiminta perustuu kokonaan STEA-avustukselle. Jos rahoituksen taso laskee tai rahoittajan linjaukset tuetun lomatoiminnan suhteen muuttuvat merkittävästi, vaikutukset heijastuvat suoraan lomatuokien määrään.

Riskinä ovat myös pienen työyhteisön henkilöstömuutokset ja mahdolliset pidempiaikaiset poissaolot. Erityisesti Tukihenkilöverkon toiminta on henkilöstön osalta haavoittuvaa. Tätä on vahvistettu työparitoiminnan kautta.

Riskinä voidaan pitää myös lomapaikkojen kilpailutukseen liittyviä ohjeistuksia ja niiden

vaikutukset esim. erityisryhmälomiin. Lisäksi lomapaikkojen toimintavar-muus on riski lomatoiminnan sujumiselle (mm. konkurssit, omistajavaihdokset, laa-jat remontit). Toisaalta mahdollisuutena voidaan nähdä hyvin toimivat yhteistyösuh-teet ja laadukas ja ammatillinen toiminta lomakohteissa ja yhteistyöjärjestöissä.

9. YHTEISTYÖ

Järjestön keskeisiä yhteistyökumppaneita ovat olleet monet kansanterveysjärjestöt, vammais-järjestöt ja neurologiset potilasjärjestöt. Yhteistyöjärjestöjä ja alueellisia toimijoita oli kulu-neen vuoden aikana 103.

Yhteistyöjärjestöjen panos lomaryhmien markkinoinnissa ja lomasisältöjen kehittämisessä oli merkittävä. Yhteistyö lomapaikkojen kanssa tapahtui henkilökohtaisissa tapaamisissa, vie-railuilla lomapaikoissa, seminaareissa sekä sähköisten viestintäkanavien kautta. Yhteistyötä vahvistettiin v. 2019 alkanee lomatoiminnan kehittämisryhmän kautta. Kehittämisryhmään on kutsuttu sekä yhteistyöjärjestöjen että lomakohteiden edustajia.

Lomapaikkojen kilpailutus on tehty vuosille 2019-2020. Lomien ostot ja varaukset tehtiin kilpailutuksen tuloksen mukaisesti ja niissä noudatettiin etuostojärjestystä sekä asiakkaan tarvetta ja maantieteellisiä etäisyyksiä. Lomasuunnittelua ja viestintää on tehty yhteistyössä järjestöjen kanssa.

Henkilöstö on vastannut työn kehittämisen haasteisiin. Hallitus seurasi ja arvioi aktiivisesti toimintaa ja strategian toimeenpanoa.

MTLH on jäsenenä SOSTE (Sosiaali ja terveys) ry:ssä, Maaseudun Sivistysliitossa ja So-siaali- ja terveysalan järjestöjen työnantajayhdistyksessä. Järjestö on mukana myös Loma-järjestöjen yhteistyöryhmässä (LYR). Hyvä yhteistyö jäsen- ja muiden yhteistyöjärjestöjen, lomakohteiden, rahoittajan ja muiden sidosryhmien kanssa mahdollistaa sekä loma- että tuki-henkilötoiminnan tavoitteiden saavuttamisen.

Liitel.

Maaseudun Terveys- ja Lomahuolto ry:n jäsenjärjestöt v. 2019

- Agrologien liitto ry
- Aivoliitto ry
- Eläkeliitto ry
- Epilepsialiitto ry
- Hyvän Vanhenemisen Säätiö
- Inarin Keskustanaisten osasto ry
- Invalidiliitto ry
- Koneyrittäjien Liitto ry
- Kuuloliitto ry
- Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
- Maaseudun Säätiö
- Muistiliitto ry
- Neuroliitto ry
- Parkinsonliitto ry
- Suomen CP-liitto ry
- Suomen Keskusta ry
- Suomen Keskustanaiset ry
- Suomen Keskustanuoret ry
- Suomen Uusperheiden liitto ry
- Suomen Sydänliitto ry
- Suomen Yrittäjät ry
- Vesaisten Keskusliitto ry

Tilinpäätös tilikaudelta 01.01.2019 - 31.12.2019

Tuloslaskelma

	01.01.2019 - 31.12.2019	01.01.2018 -31.12.2018
Varsinainen toiminta		
Varsinaisen toiminnan tuotot		
Stea edelliseltä kaudelta siirtyneet avustukset	392 285,12	430 229,62
Stea seuraavalle kaudelle siirtyvät avustukset	-350 187,49	-392 285,12
STEA-avustukset myönnetty tilikaudelle	4 956 642,00	5 112 000,00
Asiakasmaksut	1 120 505,09	1 188 180,05
Muut tuotot	1 829,80	1 980,00
Varsinaisen toiminnan tuotot	6 134 839,41	6 340 104,55
Varsinaisen toiminnan kulut		
Välittömät kulut yhteensä	-5 198 047,83	-5 395 697,59
Henkilöstökulut	-579 483,50	-565 075,20
Poistot	-9 844,21	-11 628,43
Toimitilakulut	-45 411,94	-43 296,03
It-kulut	-98 795,38	-95 903,39
Matkakulut	-12 089,56	-9 673,31
Viestintä	-87 788,55	-73 446,43
Ostetut palvelut	-40 387,81	-79 017,81
Muut kulut	-63 003,59	-83 211,18
Varsinaisen toiminnan muut kulut yhteensä	-936 791,58	-961 258,78
Varsinaisen toiminnan kulut	-6 134 839,41	-6 356 949,37
Varsinaisen toiminnan tuotto-/kulujäämä	-13 764,89	-16 844,82
Varainhankinta		
Jäsenmaksutuotot	4 200,00	2 300,00
Varainhankinta yhteensä	4 200,00	2 300,00
Tuotto-/Kulujäämä	-9 564,89	-14 544,82
Sijoitus- ja rahoitustoiminta		
Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotot	6,84	17,29
Sijoitus- ja rahoitustoiminnan kulut	-20,00	-34,34
Sijoitus- ja rahoitustoiminta yhteensä	-13,16	-17,05
Tilinpäätössiirot		
Eläkevastuun muutos	46 618,00	-1 639,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	37 039,95	-16 200,87

Tase

	31.12.2019	31.12.2018
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	19 094,88	27 811,71
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	19 094,88	27 811,71
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	3 382,12	4 509,50
Taide-esineet	5 430,42	5 430,42
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	8 812,54	9 939,92
Sijoitukset		
Muut osakkeet ja osuudet	207 884,14	207 884,14
Muut saamiset	13 440,60	13 440,60
Sijoitukset yhteensä	221 324,74	221 324,74
Pysyvät vastaavat yhteensä	249 232,16	259 076,37
Vaihtuvat Vastaavat		
Saamiset		
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	610,00	923,70
Siirtosaamiset	29 617,19	48 270,73
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	30 227,19	49 194,43
Saamiset yhteensä	30 227,19	49 194,43
Rahat ja pankkisaamiset	527 590,19	593 540,95
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	557 817,38	642 735,38
VASTAAVAA YHTEENSÄ	807 049,54	901 811,75

	31.12.2019	31.12.2018
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Huoneistorahasto	72 320,81	72 320,81
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	-52 238,20	-36 037,33
Tilikauden tulos	37 039,95	-16 200,87
Oma pääoma yhteensä	57 122,56	20 082,61
Pakolliset varaukset		
Eläkevaraukset	0,00	46 618,00
Pakolliset varaukset yhteensä	0,00	46 618,00
Vieras pääoma		
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Saadut ennakot	40 950,00	53 510,00
Ostovelat	251 142,82	287 033,40
Muut velat	12 406,41	10 942,49
Siirtovelat	445 427,75	483 625,25
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	749 926,98	835 111,14
Vieras pääoma yhteensä	749 926,98	835 111,14
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	807 049,54	901 811,75

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Maaseudun Terveys- ja Lomahuolto ry:n jäsenille

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olen tilintarkastanut Maaseudun Terveys- ja Lomahuolto ry:n (y-tunnus 0278760-1) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2019. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonani esitän, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan yhdistyksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olen suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiani kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*. Olen riippumaton yhdistyksestä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaani tilintarkastusta ja olen täyttänyt muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuuteni. Käsitykseni mukaan olen hankkinut lausuntoni perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen velvollisuudet

Hallitus vastaa tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus vastaa myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka se katsoo tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus on tilinpäätöstä laatiessaan velvollinen arvioimaan yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhdistys aiotaan purkaa tai sen toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenani on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntoni. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytän ammatillista harkintaa ja säilytän ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistan ja arvioin väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelen ja suoritatan näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankin lausuntoni perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostan käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäkseni suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta en siinä tarkoituksessa, että pystyisin antamaan lausunnon yhdistyksen sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioin sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teen johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teen hankkimani tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätökseni on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, minun täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessani lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntoani. Johtopäätökseni perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhdistys pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioin tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoin hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistan tilintarkastuksen aikana.

Helsingissä, 17. huhtikuuta 2020

Anssi Pietiläinen

Anssi Pietiläinen, HT

Osoite: Viskaalintie 19 A, 00690 Helsinki

MAASEUDUN TERVEYS- JA LOMAHUOLTO RY

Maaseudun Terveys- ja Lomahuolto ry
Ruoholahdenkatu 8, 4. krs, 00180 Helsinki, p. 010 2193 460
lomat@mtlh.fi www.mtlh.fi